

ที่ ว 5401/ 3808

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

37/46

และสิ่งแวดล้อม

ถนนพระรามที่ 6 ราชเทวี กทม. 10400

15 มีนาคม 2545

สนป. 1/158
วันที่ 19 มี.ค. 45
เวลา 16.15 น.

เรื่อง ขอความเห็นชอบแผนการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม (๑๙๙๗)

ด้วยกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม มีความประสงค์จะขอให้
คณะรัฐมนตรีพิจารณาหลักการการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่ก่อสร้างแล้ว
ทั่วประเทศ ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยมีรายละเอียดการดำเนินการ
ดังนี้

1. หลักการและเหตุผล

รัฐบาลใช้เงินงบประมาณแผ่นดินก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียให้กับองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นแล้ว ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จำนวน 43 แห่ง เป็นเงินค่าก่อสร้าง 11,825 ล้านบาท และกำลังอยู่ใน
ระหว่างการก่อสร้างอีก 25 แห่ง เป็นเงินค่าก่อสร้าง 45,361 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 68 แห่ง เป็นเงิน 57,186
ล้านบาท ระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่ก่อสร้างแล้ว จำนวน 43 แห่งดังกล่าว แบ่งออกเป็นระบบบำบัดน้ำเสียใน
เขตภาคเหนือ 6 แห่ง ภาคกลาง 14 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 8 แห่ง ภาคตะวันออก 8 แห่ง และ
ภาคใต้ 7 แห่ง จากการสำรวจพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำลังประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการ
ระบบหลายประการ อาทิ อุปกรณ์เครื่องจักรกลและระบบรวบรวมน้ำเสียบางส่วนชำรุดเสียหาย โครงข่าย
ท่อรวบรวมน้ำเสียยังไม่ครอบคลุมพื้นที่บริการทั้งหมด บุคลากรที่รับผิดชอบขาดความรู้ความชำนาญ รวมทั้ง
ขาดแคลนงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการ โดยเฉพาะปัญหาด้านการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียตาม
หลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ. 2535

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้น กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
จึงให้องค์การจัดการน้ำเสีย (อจน.) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัด ที่ได้จัดตั้งขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกาในปี
พ.ศ. 2538 และมีหน้าที่หลักในการดำเนินการด้านการจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย รวมทั้งการ
จัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย จัดทำโครงการนำร่องโดยการเข้าไปรับดำเนินการบริหารจัดการระบบบำบัด

น้ำเสียรวมให้กับเทศบาลตำบลแสนสุข จ. ชลบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 และจะเริ่มดำเนินการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลแสนสุขในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งแนวทางการดำเนินงานในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลแสนสุขที่ได้ดำเนินการไปแล้วสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่นๆ ต่อไปอีกได้เป็นอย่างดี อันจะทำให้ผลการดำเนินงานประสบความสำเร็จและเป็นไปด้วยดี

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยองค์การการจัดการน้ำเสียจึงเห็นว่าการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้รับการก่อสร้างแล้วในอดีต จำนวน 43 แห่ง และกำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างอีก 25 แห่ง รวมเป็น 68 แห่ง เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมตามนโยบายของรัฐบาล และเพื่อให้การใช้งบประมาณแผ่นดินของรัฐที่ได้จ่ายไปแล้วบังเกิดผลตามวัตถุประสงค์โดยไม่สูญเปล่า รวมทั้ง การดำเนินงานดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเบื้องต้น เนื่องจากระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่ก่อสร้างแล้วแต่ขาดการใช้งานหรือบำรุงรักษาอยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรม ประกอบกับการจัดหารายได้จากการดำเนินการโดยการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเป็นเรื่องใหม่ และต้องใช้ระยะเวลาในการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในเบื้องต้นก่อน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีเงินที่ได้รับการสนับสนุนเบื้องต้นเพื่อนำมาบริหารจัดการในรูปเงินทุนหมุนเวียนเพื่อลงทุนในการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม ต่อจากนั้นจึงจะดำเนินการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียเพื่อนำคืนสู่เงินทุนหมุนเวียนเพื่อใช้ดำเนินการในพื้นที่อื่นต่อไป โดยคาดว่าภายในระยะเวลา 5 ปี ของพื้นที่แต่ละแห่ง จะสามารถจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียได้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในการเดินระบบและบำรุงรักษาโดยไม่ต้องพึ่งพาเงินงบประมาณแผ่นดินอีกต่อไปได้

ในระหว่างดำเนินการดำเนินงานดังกล่าว องค์การการจัดการน้ำเสียจะถ่ายทอดความรู้ให้บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการดำเนินงานด้วยตนเองเพื่อรับมอบการดำเนินงานคืนจากองค์การการจัดการน้ำเสียในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับหลักการแห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ด้วย

ทั้งนี้ องค์การการจัดการน้ำเสียได้นำเสนอคณะกรรมการองค์การการจัดการน้ำเสียพิจารณาและได้รับความเห็นชอบในหลักการกับแผนการดำเนินงานดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2544

2. ความจำเป็นที่ต้องเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการ แนวทางการเข้าดำเนินงาน และการกำหนดพื้นที่จัดการน้ำเสีย โดยให้องค์การการจัดการน้ำเสียเป็นหน่วยงานหลักในการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมทั่วประเทศทั้งที่มีอยู่แล้ว ให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง รวมทั้งที่จะมีขึ้นในอนาคตด้วย

3. รายละเอียดเรื่องที่เสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

3.1 ประเด็นสำคัญที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

- 3.1.1 ให้เขตจังหวัดทุกจังหวัดเป็นเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย ตามนัยแห่งพระราชกฤษฎีกา จัดตั้งองค์การจัดการน้ำเสีย พ.ศ. 2538 มาตรา 3
- 3.1.2 ให้องค์การจัดการน้ำเสียเป็นหน่วยงานหลักร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย
- 3.1.3 ให้องค์การจัดการน้ำเสียเข้าดำเนินการลงทุนตามนัยแห่งพระราชกฤษฎีกาองค์การ จัดการน้ำเสีย พ.ศ. 2538 มาตรา 30 เพื่อปรับปรุงฟื้นฟูระบบ ขยายระบบรวบรวม น้ำเสียเพิ่มเติม บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่ก่อสร้างแล้ว
- 3.1.4 การใช้งบประมาณแผ่นดินเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานให้องค์การจัดการ น้ำเสียทำความตกลงในรายละเอียดกับสำนักงบประมาณต่อไป

3.2 วัตถุประสงค์

- 3.2.1 เพื่อดำเนินการให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศที่ก่อสร้าง แล้วสามารถเริ่มดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้จัดให้มี ระบบบำบัดน้ำเสียรวมเพื่อแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นรูปธรรม
- 3.2.2 เพื่อเป็นการอนุรักษ์ในแหล่งน้ำทั้งส่วนของต้นน้ำและปลายน้ำ ให้มีคุณภาพน้ำ ตามมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดิน ตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่องการกำหนด ประเภทของแหล่งน้ำสายต่าง ๆ
- 3.2.3 เพื่อสร้างศักยภาพและความพร้อมของท้องถิ่นในการรับโอนหน้าที่การดำเนินงาน ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- 3.2.4 เพื่อให้มีแนวทางและแผนปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม ในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสียให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ความเร่งด่วนของเรื่อง

เพื่อให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่ได้ก่อสร้างไว้แล้วโดยงบประมาณแผ่นดิน แต่ยังไม่สามารถ ดำเนินการได้ เนื่องจากท้องถิ่นไม่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากรและค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการให้ สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาแม่น้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหา วิกฤตรุนแรงขึ้นจนเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

3.4 ขั้นตอนและรายละเอียดที่ต้องดำเนินการ

- 3.4.1 ขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ตามรายละเอียด ข้อ 3.1
- 3.4.2 ทำความตกลงในรายละเอียดกับสำนักงานประมาณในเรื่องแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณและการขอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายในแต่ละปี
- 3.4.3 ดำเนินการว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการสำรวจ และประเมินระบบบำบัดน้ำเสียรวมและจัดทำแผนการปฏิบัติงาน
- 3.4.4 จัดทำข้อตกลงร่วมระหว่างองค์การการจัดการน้ำเสียกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการมอบอำนาจและสิทธิในการครอบครองระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้องค์กรการจัดการน้ำเสีย เพื่อปรับปรุงฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียและระบบรวบรวมน้ำเสียเฉพาะแห่งที่ชำรุดเสียหาย และ/หรือ ไม่สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพให้สามารถใช้งานได้และดำเนินการบริหารจัดการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวมของแต่ละพื้นที่เป็นระยะเวลา 5 ปี โดยจะดำเนินการตามลำดับความสำคัญเร่งด่วน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวนี้จะสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การการจัดการน้ำเสีย พ.ศ. 2538 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 21 มาตรา 30 (1) , (2) และแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543
- 3.4.5 เข้าบริหารจัดการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียตามลำดับความสำคัญ โดยให้สอดคล้องกับแผนการปฏิบัติการที่บริษัทที่ปรึกษาจัดทำขึ้น
- 3.4.6 วางแผนและดำเนินการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย เพื่อให้มีรายได้กลับคืนเข้าสู่เงินทุนหมุนเวียนสำหรับใช้ลงทุนในพื้นที่อื่นต่อไป
- 3.4.7 ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรท้องถิ่นให้มีศักยภาพในการดำเนินงานและพร้อมรับมอบการดำเนินงานจากองค์การการจัดการน้ำเสียในอนาคต

3.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 3.5.1 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
- 3.5.2 พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การการจัดการน้ำเสีย พ.ศ. 2538
- 3.5.3 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- 3.5.4 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540
- 3.5.5 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

4. การวิเคราะห์ผลกระทบของการลงมติของคณะรัฐมนตรี

4.1 ผลกระทบต่อนโยบายรัฐบาล

รัฐบาลมีนโยบายในการเร่งรัดอนุรักษ์ ควบคุม ดูแลแหล่งน้ำมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม โดย กวดขันให้หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานอย่างเคร่งครัดในการควบคุมคุณภาพน้ำและเพิ่มขีดความสามารถ ในการบำบัดน้ำเสียก่อนระบายลงสู่แหล่งน้ำและแม่น้ำสายหลักทั่วประเทศ ตลอดจนส่งเสริมการร่วมทุนของ รัฐบาลและเอกชนในการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวม ดังนั้น การดำเนินการเพื่อให้ระบบบำบัดน้ำเสียรวม ที่ได้ก่อสร้างไว้แล้วด้วยเงินงบประมาณของรัฐ สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้นโยบายของรัฐบาลบรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรม จึงไม่มีผลกระทบในทางลบต่อรัฐบาล นอกจากนี้ยัง เป็นการสนับสนุนนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาลในการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น ผู้รับผิดชอบการจัดการน้ำเสียด้วยตนเองซึ่งในแผนการนี้มีองค์การจัดการน้ำเสียเป็นหน่วยงานที่เข้าช่วยเหลือ ในช่วงแรก

4.2 ผลกระทบต่อความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีต่อสภาคามรัฐธรรมนูญ

ไม่มี

4.3 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและงบประมาณ

4.3.1 ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะด้านทรัพยากรน้ำ เป็น ผลให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มมูลค่าทรัพยากรในระบบนิเวศน์ ประหยัดค่าใช้จ่ายในการผลิตน้ำประปา ประหยัดค่าใช้จ่ายด้านต้นทุนการผลิต ของโรงงานอุตสาหกรรม สุขภาพอนามัยของประชาชน ผลผลิตทางการเกษตร และทัศนียภาพและสิ่งแวดล้อมโดยรวมดีขึ้น ตลอดจนทำให้มีรายได้มาจากการ เก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียจากชุมชน กิจการพาณิชย์ และโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ทำให้การลงทุนของรัฐในอดีตที่ผ่านมา เกี่ยวกับระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้ก่อสร้างไปแล้วเป็นวงเงินกว่าหนึ่งหมื่นล้านบาท เกิดความคุ้มค่า

4.3.2 การขอใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน เพื่อดำเนินงานดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อการ จัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินในปัจจุบัน แต่จะช่วยประหยัดเงินงบประมาณ แผ่นดินในระยะยาว เนื่องจากในระยะยาวจะมีกระแสของเงินทุนหมุนเวียนกลับ เข้ามาเพื่อใช้เป็นทุนในการดำเนินโครงการต่อไปโดยไม่ต้องขอเงินงบประมาณ แผ่นดินเพิ่มเติมอีก

4.4 ผลกระทบทางสังคมและการเมือง

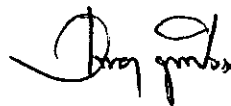
ผลจากการเข้าไปดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่มีอยู่แล้วทั่วประเทศให้สามารถใช้งานได้ จะทำให้แหล่งน้ำตลอดจนแม่น้ำสายต่างๆ ทั่วประเทศมีคุณภาพน้ำดีขึ้น เป็นการลดแหล่งแพร่ระบาดของเชื้อโรคซึ่งจะส่งผลดีต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น รวมทั้งส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมโดยรวม

4.5 ผลกระทบทางเทคโนโลยี

ระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่ได้ก่อสร้างไว้แล้วโดยหน่วยงานต่างๆ เป็นระบบที่ได้วิเคราะห์แล้วว่ามีความเหมาะสมกับท้องถิ่นในด้านการลงทุน การดูแล และการบำรุงรักษา จึงเป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพของการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของแผนการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมที่ก่อสร้างแล้วทั่วประเทศ เพื่อที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จะได้ดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธยา คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

องค์การให้น้ำเสีย

ส่วนงานพัฒนารัฐกิจ

โทร. 0 2298 6100-9 ต่อ 206

โทรสาร 0 2298 6141

การปรับปรุงฟื้นฟู และบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวม

รัฐบาลได้ดำเนินการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียรวมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จำนวน 68 แห่ง จำแนกเป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่ก่อสร้างเสร็จ 43 แห่ง และ อยู่ในระหว่างการก่อสร้างหรือขยายระบบ 25 แห่ง จากการสำรวจพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำลังประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการระบบ อาทิเช่น อุปกรณ์เครื่องจักรกลชำรุดเสียหาย โครงข่ายท่อรวบรวมน้ำเสียไม่ครอบคลุมพื้นที่บริการทั้งหมด ขาดแคลนงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการและไม่สามารถจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียจากผู้ใช้บริการ ตามหลักการ “ผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย (Pollutor Pays Principle-PPP)” ได้

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จึงให้องค์การจจัดการน้ำเสีย (อจน.) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การจจัดการน้ำเสีย พ.ศ. 2538 มีอำนาจหน้าที่หลักด้านการจัดการน้ำเสียในเขตพื้นที่จัดการน้ำเสีย (กรุงเทพมหานครและปริมณฑล) ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยในขั้นแรกได้นำเสนอขอความเห็นชอบในการขยายพื้นที่จัดการน้ำเสีย เพื่อให้องค์การจจัดการน้ำเสียมีอำนาจเข้าไปดำเนินการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวม 3 พื้นที่ คือ จังหวัดอ่างทอง จังหวัดฉะเชิงเทรา และเทศบาลเมืองแสนสุข ของจังหวัดชลบุรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2542

ในการนี้ องค์การจจัดการน้ำเสีย ได้จัดทำโครงการนำร่อง โดยการเข้าไปรับดำเนินการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลเมืองแสนสุข ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 และเริ่มดำเนินการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสียตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544 ผลการดำเนินงานดังกล่าวประสบผลสำเร็จด้วยดี และสามารถนำแนวทางการดำเนินงานประยุกต์ใช้กับพื้นที่อื่น ๆ ได้

ดังนั้น กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จึงเห็นควรนำเสนอ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในหลักการให้ขยายพื้นที่จัดการน้ำเสียให้ครอบคลุมทั่วประเทศและให้ องค์การจจัดการน้ำเสียเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียรวมทั่วประเทศ ทั้งที่ก่อสร้างเสร็จและที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง รวมทั้งที่จะมีขึ้นในอนาคต ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งจะเป็นการนำนโยบายหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งจะเป็นการแก้ปัญหามลพิษทางน้ำของประเทศได้อย่างยั่งยืน

ระบบบำบัดน้ำเสียก่อสร้างแล้วเสร็จ 43 แห่ง

1) เทศบาลตำบลแสนสุข*	จังหวัดชลบุรี
2) เทศบาลเมืองศรีราชา	จังหวัดชลบุรี
3) เทศบาลเมืองสกลนคร	จังหวัดสกลนคร
4) เทศบาลเมืองเพชรบุรี	จังหวัดเพชรบุรี
5) เทศบาลเมืองบ้านหมี่	จังหวัดลพบุรี
6) เทศบาลนครเชียงใหม่	จังหวัดเชียงใหม่
7) เทศบาลเมืองบ้านโป่ง	จังหวัดราชบุรี
8) เทศบาลตำบลหัวหิน ระยะที่ 1	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
9) เทศบาลเมืองชุมแสง	จังหวัดนครสวรรค์
10) เทศบาลเมืองพนัสนิคม	จังหวัดชลบุรี
11) เทศบาลเมืองอุบลราชธานี	จังหวัดอุบลราชธานี
12) เทศบาลนครนครศรีอยุธยา	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
13) เทศบาลเมืองนครปฐม	จังหวัดนครปฐม
14) เทศบาลนครนราธิวาส	จังหวัดนราธิวาส
15) เทศบาลนครขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น
16) เทศบาลเมืองจันทบุรี	จังหวัดจันทบุรี
17) เทศบาลนครระยอง	จังหวัดระยอง
18) เทศบาลเมืองภูเก็ต	จังหวัดภูเก็ต
19) เทศบาลเมืองปาดอง	จังหวัดภูเก็ต
20) เทศบาลนครตรัง	จังหวัดตรัง
21) เทศบาลเมืองสงขลา	จังหวัดสงขลา
22) เทศบาลเมืองพิจิตร	จังหวัดพิจิตร
23) เทศบาลเมืองพะเยา	จังหวัดพะเยา
24) เทศบาลเมืองอ่างทอง	จังหวัดอ่างทอง
25) เทศบาลเมืองสุพรรณบุรี	จังหวัดสุพรรณบุรี
26) เทศบาลตำบลอุทัย	จังหวัดสุพรรณบุรี
27) เทศบาลเมืองปทุมธานี	จังหวัดปทุมธานี
28) เทศบาลเมืองโพธาราม	จังหวัดราชบุรี
29) เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
30) เทศบาลตำบลแหลมฉบัง	จังหวัดชลบุรี
31) เทศบาลเมืองตาก	จังหวัดตาก
32) เทศบาลเมืองชัยนาท	จังหวัดชัยนาท

ระบบบำบัดน้ำเสียก่อสร้างแล้วเสร็จ 43 แห่ง

33) เทศบาลเมืองอุทัยธานี	จังหวัดอุทัยธานี
34) เทศบาลเมืองชัยภูมิ	จังหวัดชัยภูมิ
35) เทศบาลตำบลบัวใหญ่	จังหวัดนครราชสีมา
36) เทศบาลตำบลห้วยขวาง	จังหวัดมหาสารคาม
37) เทศบาลตำบลบ้านเพ	จังหวัดระยอง
38) เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา	จังหวัดฉะเชิงเทรา
39) อบต.อ่าวนาง เกาะพีพี	จังหวัดกระบี่
40) เทศบาลนครหาดใหญ่	จังหวัดสงขลา
41) เมืองพัทยา	จังหวัดชลบุรี
42) เทศบาลเมืองกำแพงเพชร	จังหวัดกำแพงเพชร
43) เทศบาลตำบลท่าแร่	จังหวัดสกลนคร

ระบบบำบัดน้ำเสียที่อยู่ในระหว่างการก่อสร้าง/ขยายระบบ 25 แห่ง

46 / 46

44) เทศบาลนครนนทบุรี (ประชานิเวศน์)	จังหวัดนนทบุรี
45) เทศบาลเมืองขลุง	จังหวัดจันทบุรี
46) เทศบาลตำบลแม่สอด	จังหวัดตาก
47) เทศบาลเมืองน่าน	จังหวัดน่าน
48) เทศบาลเมืองลำพูน	จังหวัดลำพูน
49) เทศบาลเมืองวารินชำราบ	จังหวัดอุบลราชธานี
50) เทศบาลตำบลปากช่อง	จังหวัดนครราชสีมา
51) เทศบาลตำบลหัวหิน ระยะที่ 2	จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
52) เทศบาลตำบลชะอำ	จังหวัดเพชรบุรี
53) เทศบาลเมืองกาญจนบุรี	จังหวัดกาญจนบุรี
54) เทศบาลเมืองสระบุรี	จังหวัดสระบุรี
55) เทศบาลเมืองราชบุรี	จังหวัดราชบุรี
56) เทศบาลเมืองสิงห์บุรี	จังหวัดสิงห์บุรี
57) เทศบาลเมืองชลบุรี	จังหวัดชลบุรี
58) เทศบาลตำบลมวกะพุด	จังหวัดระยอง
59) เทศบาลเมืองเขียงราย	จังหวัดเชียงราย
60) เทศบาลนครพิษณุโลก	จังหวัดพิษณุโลก
61) เทศบาลเมืองบุรีรัมย์	จังหวัดบุรีรัมย์
62) เทศบาลเมืองกระบี่	จังหวัดกระบี่
63) เทศบาลเมืองชุมพร	จังหวัดชุมพร
64) เทศบาลเมืองปัตตานี	จังหวัดปัตตานี
65) เทศบาลตำบลเกาะสมุย	จังหวัดสุราษฎร์ธานี
66) เทศบาลนครขอนแก่น	จังหวัดขอนแก่น
67) เทศบาลนครนครราชสีมา	จังหวัดนครราชสีมา
68) จังหวัดสมุทรปราการ	จังหวัดสมุทรปราการ